

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

KEDD, 1955. JANUÁR 18.

ÁRA: 50 FILLÉR

A szegedi könyvkiadás megindulásához

Hónapokon át tartó céltudatos erőfeszítés után arra illetékes szerveink könyvkiadási jogot biztosítottak a Magyar Írók Szövetsége szegedi csoportjának. Pécs és Debrecen mellett tehát városunk is önálló könyvkiadót kapott. Az esemény nem érthető váratlanul a szegedi s általában a délföldi írókat, hiszen az új szakasz politikája egyidejűleg az egészséges, öntevékeny helyi kezdeményezéseket a kultúra területén is minden eszközzel támogatja. Ezt a segítséget, ezt a bátorítást tapasztaltuk ama tárgyaláson is, amely meghatározta a kiadó működésének keretét és tisztázta feladatait. A vidéki könyvkiadás nem jelenti új kiadó apparátusok szervezését, nem igényli a kifejezett vállalati működést sem, de ez szükségtelen is. Ellenben a szocialista könyvterjesztés és kereskedelem vérkeringésébe kapcsolja a három vidéki írócsoport területén működő íróink alkotásait azáltal, hogy legjobb műveik megjelenését biztosítja. Ez a körülmény természetesen hatással lesz íróinkra: még jobb alkotásokra ösztönözi őket, növeli felelősségérzetüket és igényesebbé teszi önmagukat szemben. Többé nemcsak a Tiszatáj viszonylag szűk olvasói érdeklődése kíséri munkájukat, de dolgozó népünk széles tömegeinek figyelmébe fordul majd íróink arra érdemes alkotásai felé. Ismerjük azt a benyomást, amelyet az író nyomtatásban megjelent művével szemben érez. Nos, ez a serkentő érzés annál intenzívebb, annál gyümölcsözőbb, minél erősebb az írásmű akusztikája, minél nagyobb az alkotás nyilvánossága. Nem lehet izgalmasabb és szebb, de egyben eltökélt tudatosságra sarkaló feladatok íróinknak, mint szocializmust építő népünk nagy nyilvánossága elé lépni, érdeklődését felkelteni, szórakoztatva nevelni a mindennapok harcái közben. A szegedi könyvkiadás biztosítja majd íróinknak azt a nyilvánosságot, amely — feltétele és záloga az írói alkotás sikerének, eleven hatásának és egyben biztos próbája az író tehetségének is.

Ugyanakkor megnövekedett írócsoportunk nevelő és szervező tevékenysége is. Lektoraink munkája az eddigieknél elmélyültebb és előremutatóbb kell legyen. Vajudó alkotásokat kell életregeíteni, hogy szakmai tapasztalatuk az érző tehetséggel párosulva eleven művek útját egyenesse. Szervezési téren sem kisebb a feladat: fel kell kutatni a ma még ismeretlenségben élő fiatal íróársainkat, akiknek száma az Alföld déli részén nem jelentéktelen, s akik várják és igénylik a feljüket nyújtott segítséget. A szegedi könyvkiadó nem lehet a szűk provincializmus életetője. Célja a Délföld területén élő írók szépirodalmi tevékenységének felfedezése, segítése és a szocialista-realizmusunk szellemében fogant művek kiadásának biztosítása. A mi korunk hivatott és hűségese ábrázolása mellett természetesen nem feledkezhetünk meg haladó nagyjainkról sem, akik az elnyomás sötét éveiben a szabadság és emberiség világító fáklyái voltak, s éppen emiatt váltak az üldözés, a mellőzés, sőt a halál terheit és kockázatát. Könyvkiadásunk már eddig is sokat tett Szeged nagy fia műveinek közreadása terén, a Tiszatáj Könyvkiadó azonban fontos feladatának tartja Tömörkény, Móra és Juhász Gyula életművének teljes feltárásával megjelentetni azokat a jelentékeny, többnyire kiadatlan alkotásokat, melyek nélkül az irodalomtörténeti értékelés városunk nagyjairól csak hézagos lehet. E kiadványok alapos felkészültséget, filológiai pontosságot igénylő feldolgozásánál elsősorban számítsunk azokra a professzorokra és kutatókra, akik már eddig is feltárták és gondozták szegedi klasszikusaink irodalmi hagyatékának jelentősebb hányadát. Ezen a téren várjuk a nemrégiben létesült Irodalmi Múzeum segítségét is, mivel jövő évi tervünkben további lépésként a haladó hagyományok ápolására viszonylag kisebb jelentőségű, de mégis számottevő írók műveinek a kiadása szerepel.

A Tiszatáj Könyvkiadó első kiadványa jelentős eseménynek érzékeljük városunk kulturális életében. E napon kezünkbe vesszük majd Juhász Gyula és József Attila silány, újságpapírra nyomott első kiadású könyveit, hogy az összehasonlítás tanúság legyen szocialista kultúrtörékvéseink újabb eredménye mellett. Tehetséges íróinknak nem kell többé a kiadói kegyeket keresni, nem szorulnak a «szerző kiadása» jellegtelenségre és megalázó kitételeire, mert az érdemes alkotásokat a nép államában méltó formák között és tisztességes anyagi feltételekkel tudjuk immár Szegeden is kiadásra bocsátani. Ebben az évben nyolc kiadvány megjelenését biztosítottuk. Móra Ferenc Hannibál föltámasztása című kisregénye, Tömörkény István kiadatlan elbeszélései és Juhász Gyula prózai írásai, valamint egy délföldi népmesegyűjtés mellett Lódi Ferenc újabb verseit, Somfai László regényét, prózairóink elbeszéléskötetét és a tehetséges, fiatal Bónus István első versgyűjtését adjuk majd közre. Ez a keret természetesen nem jelenti azt, hogy a jövő év termése ne legyen nagyobb. Íróinkon múlik, hogy néhány könyvvel bővíthessük a következő év kiadványtervét. Ugyanakkor a kiadó eredményessé csak úgy teheti működését, ha könyveinek izléses köntösön kívül az olvasótömegek igényéről pillanatra sem feledkezve meg színvonalas, olvasmányos és olcsó művekkel teszi teljesebbé a magyar könyvkiadás egyre biztatóbb eredményeit. Nem érdektelen megemlíteni (ha az egyre biztatóbb kibontakozásban lévő helyi irodalmi életről szólunk) annak az Almanachnak a megjelenését sem, amelyet a szegedi írócsoport szerkesztett délföldi íróink műveiből, s amely a Magvető kiadásában még ebben az évben napvilágot lát. A Tiszatáj Könyvkiadó három könyvét a gyomai Kner-nyomda állítja majd elő, s ez a tény önmagában is biztos sikert jelent a szép-könyvek kedvelői között. De egyéb kiadványainak tetszetős, formás külsejét is szívügyünknek tekintik a Csongrád megyei Nyomda dolgozói és műszaki vezetői egyaránt. Pártunk és kormányunk hathatós támogatásával sikerült tehát megteremteni mindazokat a feltételeket, amelyek között néphez hű íróink alkotóereje szabadon érvényesülhet. A szegedi írócsoport felkészült azokra a feladatokra, amelyeket a szocialista szellemű könyvkiadás megkövetel tőle. Íróinkon a sor, hogy az előlegezett bizalom jegyében minél színvonalasabb és tartalmasabb művekkel szolgálják irodalmi életünk egységének sikerét, neveljék és szórakoztassák kultúrára szomjas olvasóink nagy tömegeit.

Ertesy Péter

MAI SZÁMUNKBÓL:

Egy veszedelmes
gyomkártevő
előőrsei Szegeden

(4. oldal)

A felszabadulási verseny élenjárói:

Kiss I. Józsefné

Kedves, szíves a szava. Évek hosszú sora óta az Újszegedi Kender-Lenzövönben dolgozik. Sok embert ismer ő is, de véle sem kevés ember vált szót.

A 12-es partiban dolgozik és az egyik legügyesebb szövőnök közé tartozik. Az csak természetes, hogy a 12-es parti tagjai különösképpen jól ismerik, s becsülik is. Különböző — Kiss I. Józsefné — a parti népnevelője is. Jól tudja, hogy neki példát kell mutatni az egyéni vállalás megteremtésében, hazánk születése napja tiszteletére. A szó és a tett egy volt nála és az elsők között vállalta a 100 százalékos minőségi munkát és a 3 százalékos többlettermelést, 113 százalékkal.

Megtörtént már az első dekád eredménye-



nyének értékelése. munkájával törődik, hanem másokéval is. Szíves szóval fordult Tóth Júlia felé és barátságosan intette, hogy ügyeljen jobban munkájára, mert az neki is haszon. Jegyzetszerűen ilyen asszony 6.

Szeged életéből

A Textilművek fiataljai elfogadták a Szegedi Kenderfonógyár ifjún munkásainak versenyfelhívását

A Szegedi Kenderfonógyár ifjún munkásai — amint már közöltük — hazánk felszabadulása 10. évfordulójának méltó megünnepléséért, a DISZ II. kongresszusának tiszteletére versenyre hívták a város üzemeinek fiataljait. Most a Szegedi Textilművek ifjún munkásai is elfogadták a Kenderfonógyár ifjúságának versenyfelhívását. Vállalták, hogy a felszabadulási munkaverseny keretében segítséget adnak a különböző brigádokban dolgozó fiataloknak a feladatuk megoldásában. A három műszakban a 25 tagú minőségi órjarral elősegítik a Zsédely-mozgalom ki- szélesítését, a munka minőségének

javítását. A magas hulladékkal dolgozó fiatalokkal foglalkoznak, s elősegítik a hulladék 3.5 százalékra való csökkentését. A Burevestnyik-mozgalom keretében naponta értékelik az eredményeket.

Elérik, hogy az igazolatlanul mulasztó és elkéső fiatalok száma 10 százalékkal csökkenjen az elmúlt évhez viszonyítva. Vállalták, hogy a fonóházban a 100 százalék alatt termelő ifjún munkások számát 1 százalékkal tartják.

A Textilművek fiataljai nagy gondot fordítanak mind a kultúrára és a sportra, s ilyen vonatkozásokban is új eredményeket akarnak.

Párosversenyek

A felszabadulási munkaverseny keretében szélesedik az üzemek közötti párosverseny. Ez évre megkötötte a versenyrendszerét egymással a Szegedi Kenderfonógyár és a Szegedi Textilművek. Részletesen megállapították a verseny pontjait a termelés növelésére, a minőség javítására és az önköltség csökkentésére. A Kenderfonógyár és a Szegedi Textilművek párosversenyét negyedévenként értékelik.

A Szegedi Gépkocsiközlekedő Vállalat dolgozói párosversenyre hívták a hasonló adottságokkal rendelkező Kecskeméti Gépkocsiközlekedő Vállalat dolgozóit. Párosversenybe léptek a vállalat forgalmi dolgozói is. A gépkocsivezetők az önköltség csökkentéséért, üzemenyag megtakarításáért, a pontosság megtartásáért versenyeznek. A Szegedi Gépkocsiközlekedő Vállalat jegykezelői is versenyre hívták egymást, a pontos, udvarias munkáért. A karbantartók azért vetélkednek, hogy jó minőségben végezzék munkájukat és a legjobban takarékoskodjanak mind a hazai, mind a külföldi anyagokkal.

Hazánk 10. évfordulójára készülve a szegedi Posta automata telefonközpontjának dolgozói, — írja

Kecskeméti Józsefné levelezőnk — párosversenyre hívták a debreceni automata telefonközpont dolgozóit. A versenyben javítják a munkafegyelmet, csökkentik a belső központi hibákat és az egy készülékre eső zavaridő átlagot.

A szegedi automata telefonközpont dolgozói lelkesen indították meg versenyüket. A párosversenyből győztesen akarnak kikerülni.

Szünet után...

Hétfőn reggel az új év első tanítására érkező diákok vidáman köszöntötték egymást. Jó volt ismét együtt lenni. A Mérei utcai általános iskola csengője 8 óra előtt 13 perccel megszólalt. A pajtások ünnepélyes csapatgyűlésre gyülekeztek az iskola tágas folyosóján.

Az egyenkötényes, piros nyakendős lányok büszkén énekeltek az úttörő indulót, miközben a csapatzászló magasra kúszott.

Csala Mihályné, az úttörővezető üdvözölte a pajtásokat, az 1955-ös év első tanítási napján. Majd dr. Jójárt Lászlóné, az iskola igazgatója beszélt:

— Pajtások! Végért a szünidő.

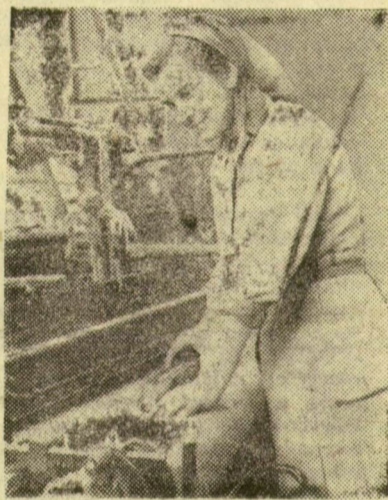
Készül a háló...



Dóczi Józsefné és Hegedűs Mária sporthálókat készítenek a Szegedi Kenderfonógyár háló üzemében. Mindketten méltóan készülnek a nagy évfordulóra. Dóczi Józsefné esedékes tervét 151 százalékkal, Hegedűs Mária pedig 131 százalékkal teljesítette. Mindkettőjük munkája minőségileg is kifogástalan.

Egy munkásnő

a Jutárugyárból



Szabó B. Júlia a Szegedi Jutárugyár szövőnöje. Vállalta, hogy a felszabadulási munkaversenyben napi tervén felül 12 méter anyagot sző. Napi tervét túlteljesíti, jelenlegi eredménye 102 százalék

Közületek nem egy kislány várta már a végét. Két hét választ el bennünket a bizonyítvány osztástól. Ez igen rövid idő, de lehet pótolni a hiányokat, csak jól használjátok fel az időtöket. Komoly eredményt természetesen csak az várhat, aki egész évben kötelességének tartotta a házi feladat elkészítését, megtanulását. Jó tanulást, jó eredményt kívánok.

Azután a lányok a tiszta, kellemesen fűtött osztálytermeikbe vonultak és megkezdődött az 1955-ös év első tanítási órája.

A nyolcadik osztályban számtan óra van. Alig várják már a lányok, hogy az iskola csengője jelezze az óra végét, hiszen annyi mesélni valójuk van. A csengő meg is szólal, vége az első órának. Szünetben nem győzik a pajtások mesélni az élményeket.

— Én, nagyon sok tételt kidolgoztam, — mondja a szőke Gáspár Ágnes. — Sokat tanultam és aludtam, de már nagyon hiányzott az iskola. Olyan boldog vagyok, hogy ismét itt lehetek — körbe forog és vidáman nevet.

— Nekem legjobban az iskolai karnéval tetszett — mondja Körömczi pajtás.

— Nagyon sok népi táncot tanultunk meg a szünetben — újságolja Szécsi Ibolya.

A körbenálló lányoknak sok mondani valójuk van. Az egyik kislánynak a Petőfitelep II. számú iskolának a látogatása igen tetszett.

Szó esik a félévi bizonyítvány osztásról, az évvégi vizsgákról és a középszikolákról is.

Végetért a szünet, kémia óra következik.

Megkezdődött az új év komoly munkája.